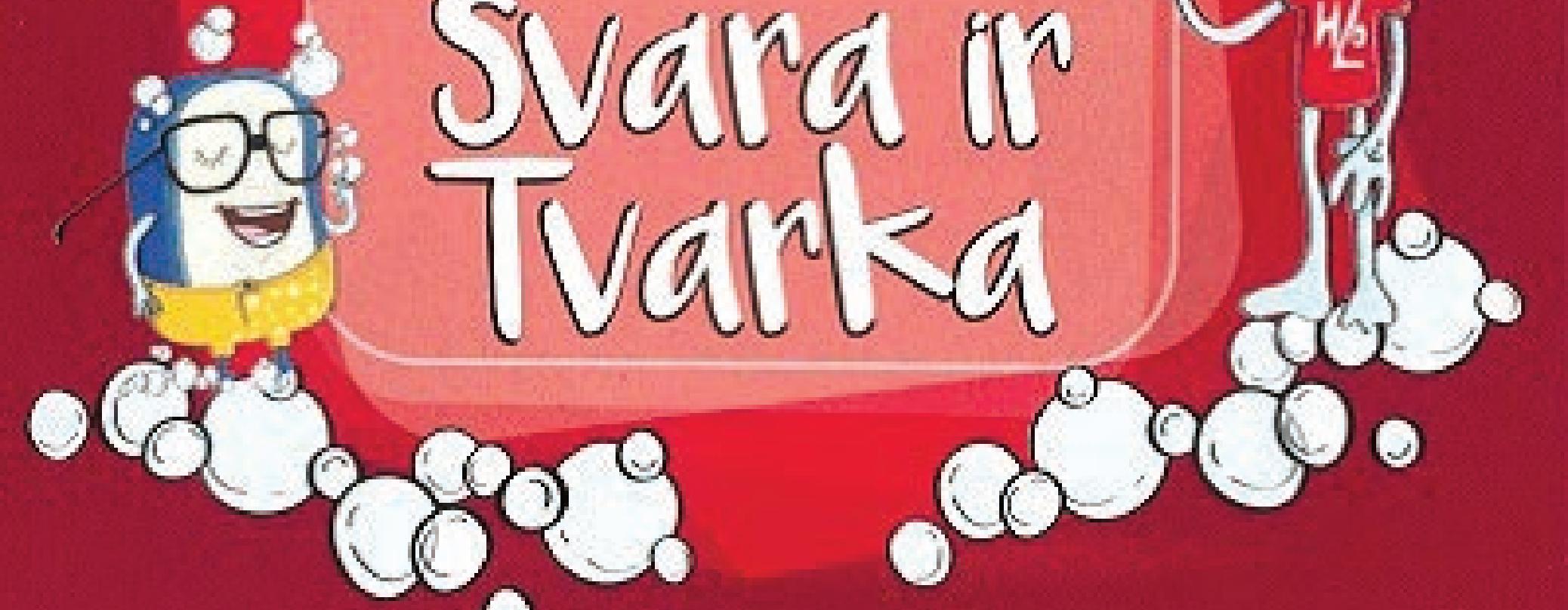

Švara ir Tvarka

Karla

Švaros ir Tvarkos šalyje gyveno karalienė Higiena – balta už balčiausią gulbę. Ji avėjo baltojo muilo kurpaitėmis, vilkėjo muilo putų suknele, ant rankų – baltosios pirštinės, o galvą puošė į turbaną susuktas rankšluostis-karūna.

Ji rūpinosi, kad visi pamėgtų švarą ir

tvarką, kad kūnas, drabužiai, avalynė visada būtų kruopščiai prižiūrėti.

Higiena draugavo su panele Sveikata, kuri ragino visus sportuoti, sveikai maitintis, mažiau sėdėti prie kompiuterio, o daugiau būti gamtoje.

Prie šalies vartų dieną naktį budėjo du sargybiniai – Vanduo ir Muilas – ištikimiausi Higienos pagalbininkai. Jie sergėjo, kad Ligos nepatektų į Švaros ir Tvarkos šalį. Todėl kiekvienas – didelis ar mažas, gyventojas ar svečias – privalėjo nusiplauti rankas, norėdamas patekti į šią karalystę.

– Dėmesio! Niežai, Utėlės ir kiti Nešvarumų draugai ruošiasi pulti vaikus! – pranešė miesto radijas. – Laikykite ſvaros ir tvarkos!

– Kodėl mes turime plauti rankas?
Matote, juk jos švarios, – rodė delniukus
vaikai.

– Ant rankų gyvena plika akimi nematomos bakterijos, virusai. O jūs darželyje, mokykloje, troleibuse liečiate turėklus, durų rankenas, knygas, glostote gyvūnus, dalijatės daiktais. Taip virusai ir bakterijos keliauja nuo vienų rankų ant kitų, nuo vienų daiktų ant kitų, – aiškino Muilas.

– Geriausias būdas pašalinti šiuos pabaisūnus – tai plauti rankas, – tarė Vanduo ir atsuko čiaupą.

– Reikia plauti ne tik rankas, bet ir visą kūną, – priminė Dušas su Šampūnu.

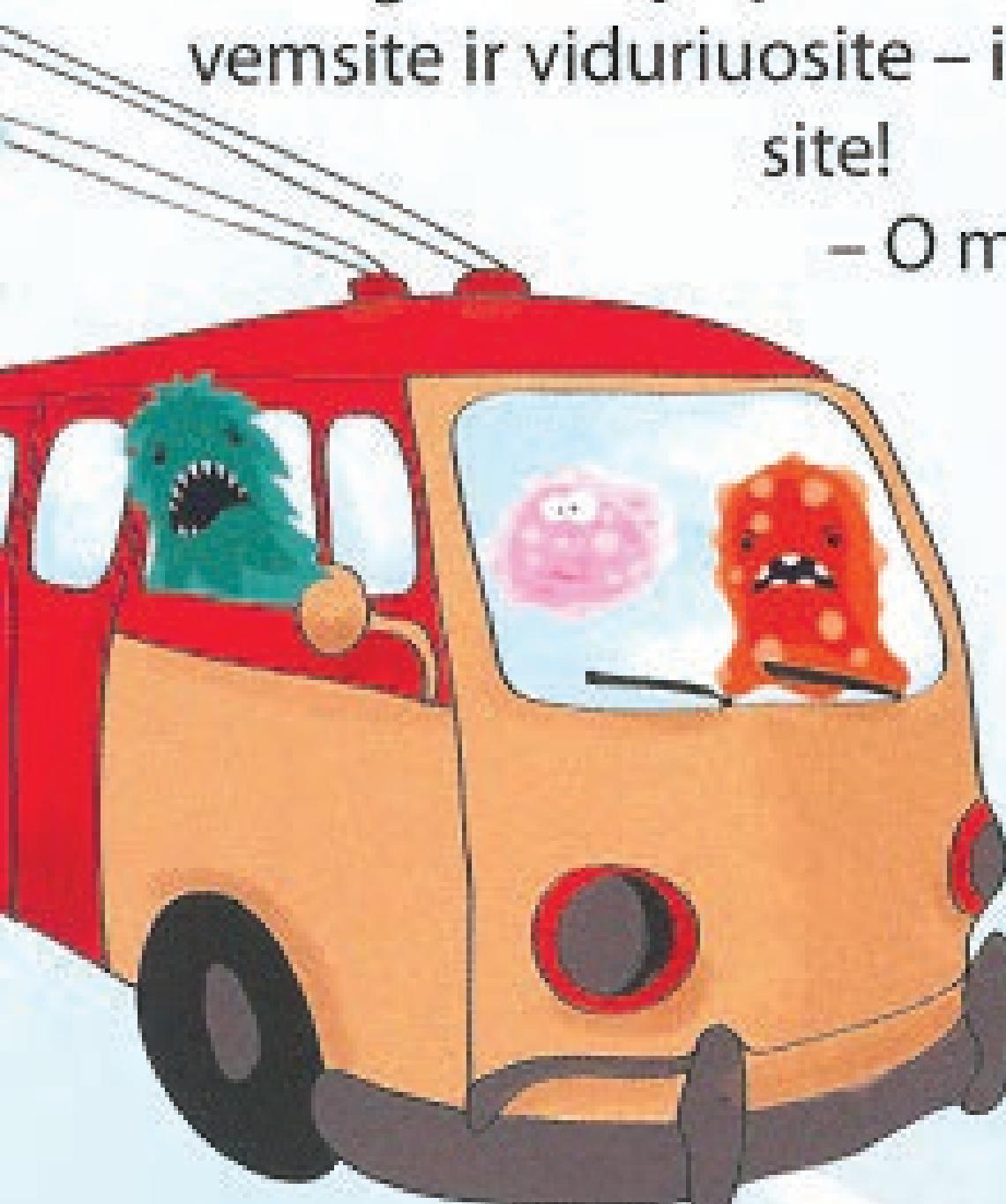

Už miesto vartų gyveno daugybė rūsčiu, piktų bakterijų, virusų, grybelių.

– Nešvara yra geriausia Ligų draugužé! – džiūgavo nelabieji, susirinkę į savo posėdį troleibuse. Patogiai įsitaisė ant kėdžių ir turėklų jie gyrési:

– Vienas du ir per maistą sukelsime pilvuko negalavimą, – juokėsi Roto virusas. – Oi vemsite ir viduriuosite – ilgai mane prisimin-site!

– O mes, vaikams kosint ir čiaudint, oro keliu skriesime nuo vieno žmogaus prie kito, – žadėjo Gripo, Tuberkuliozės ir Tymų mikrobai.

Todėl ne veltui Higiena vis primindavo,
kad rankas reikia plauti važiavus autobusu,
grįžus iš lauko, parduotuvės, ligoninės,
pasinaudojus tualetu, prieš valgio gaminimą ir valgymą.

– Vienu žodžiu, jžengei pro duris, nusirengei ir pirmyn prie kriauklės! Ten tavęs laukia šiltas Vandenėlis ir putojantis Muilas. Beje, nepamirškite gražiai sudėti drabuželius, susitarkyti žaislus ir tiesiai sédėti prie stalo, kai valgote ar darote pamokas.

Išgirdusi apie Nešvarumų kėslus užpulti vaikus, Higiena kuo skubiau sukvieta visus į miesto aikštę. Brolių-Švaruolių choras į klausimą: „Kada reikia plauti rankas?“

repuodamas atsakė:

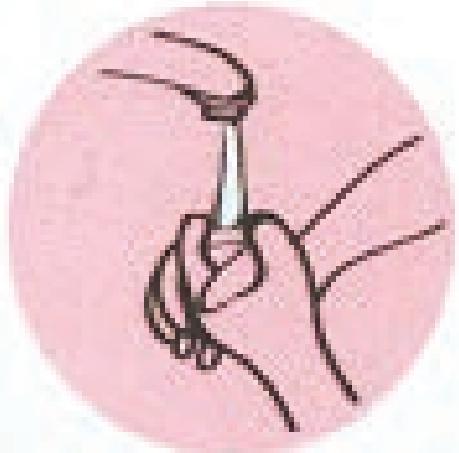
– Bendra-vo-te su li-go-niu? Ne-šé-te šiukš-les? O gal žai-dé-te su šu-niu-ku ar ka-ty-te? Tik ry-tą plo-vé-te ran-kas?!. Va-je, va-je... Ko-kia bē-da!.. Grei-tai trau-ki-te iš ki-še-nių ran-ky-tes ir nu-plauki-te ba-ci-las-sssss!..

Vaikai iškėlę laikė plakatus, ant kurių buvo parašyta: „Kur švara – ten sveikata!”, „Geriau sportas, negu tortas!”, „Mègstam vaisius ir daržoves!”, „Saulė, oras ir vanduo – mums kaip brolis ir sesuo!”

Tada į aikštę išbėgo Baltujų Žvaigždžių grupė. Pakėlusios į viršų delniukus, jos ėmė mokyti Švarių rankų šokio. Pasirodo, būtina žinoti penkis svarbiausius judesius. Juos reikia atlikti per 20 sekundžių:

① sudrekinti rankas

② išmuilinti

③ gerai trinti tarp
pirštų, nepamiršti
niečių ir panagių

⑤ nusausinti rankas (geriausia
vienkartiniu popieriniu rankšluosčiu)

④ nuskalauti

⑨

ĮŠMULUOTOS KANKOS LINK SMAI JUDA TAIP:

① Dešiniosios rankos delnu trinamas kairiosios plaštakos viršus.

② Dešiniosios rankos delnu trinamas kairiosios plaštakos viršus.

③ Kairiosios rankos delnu trinamas dešiniosios plaštakos viršus.

④

Suglaudžiam delnai,
suheriami pirštai ir
trinami

⑤

Kiekvienos rankos
delnu trinami kitos
rankos pirštai

⑥

Sukamaisiais judesiais
trinami nykščiai

⑦

Sukamaisiais judesiais
trinamas kiekvienos
rankos delnas.

11

Tačiau škark ne visi susirinko į miesto aikštę dalyvauti Higienos ir Sveikatos pamokoje. Pavargęs po sporto treniruotės, Pilypas nepastebėtas peršoko per tvorą, šmurkštelėjo į namus, greitai suvalgė neplautą obuolį, krito drabužių nenusivilkės, nesiprausės, su batais į lovą... ir jnešė baisiujų virusų desantą... Kad sujudo, sukruto Ligų sukėlėjai!

– Tai bent džiaugsmas! Tai bent sėkmė!
Parodysime, ką galime!

Rytą Švaros ir Tvarkos šalyje kilo pavojaus
aliarmas – Higienos baltieji bateliai buvo
murzini, suknelė pajuodavusi, ant baltųjų
pirštinių atsirado dėmių... Tai ženklas, kad j
šalij pateko virusu!

Ligos ėmė siausti:
vieniems susuko
pilvą, kitiems sukėlė
kosulj, tretiems įvarė
dreibulj ir karštį!

Visa laimė, kad
Sveikatos sargai
buvo pagaminę Ligų
priešnuodžių. Jie
kaip mat buvo išdaly-
ti visiems šalies
gyventojams.

Švaros ir Tvarkos sekliai greitai surado pažaliausį iš skausmo ir gėdos Pilypą. Jis buvo nedelsiant nugabentas į Maudyklę, kur jį prausė, šveitė Muilas su Šepečiu, o Vanduo plovė tol, kol neliko nė menkiausios dėmelės.

Bakterijų ir virusų tramdytojai iš česnakų nupynė tinklą – Virusų gaudyklę. Ji dieną naktį gaudė mikrobus ir bacilas, kol užkirto kelią Ligoms. Sveikata vėl sugržo į Švaros ir Tvarkos šalį!

Kitąryt karalienė Higiena atėjo aplankytį Pilypo ir atnešė vaisių pintinę:

– Aš džiaugiuosi, kad tu sportuoji – labai sveika. Bet būtina rūpintis švara, prižiūrėti tvarką. Ar žinai, kad reikia plauti ne tik rankas, visą kūną, bet ir vaisius, daržoves? Ant jų gyvena ne tik gausybė Ligų sukéléjų, bet ir nesveikų cheminių medžiagų, kuriomis vaisiai purškiami, kad greitai nesugestų ir gražiai atrodytu.

Pilypas atsiprašė karalienės Higienos ir pažadėjo būti tvarkinges, švarus, plauti rankas, vaisius, daržoves, daug sportuoti, mandagiai elgtis. Nuo šiol jি visada lydi gera nuotaika ir pane-
lė Sveikata.

